

บทที่ ๖

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาที่ได้อภิปรายไว้แล้วในบทที่ว่าด้วยผลการศึกษาวิจัย ทำให้ได้ทราบว่าบิดามารดา ผู้เดียงดู และสื่อมวลชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดในการให้การเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นนักธุรกิจ แก่เด็กที่เป็นเยาวชนของชาติ ให้การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม และปฏิสัมพันธ์ของผู้คนที่อยู่แวดล้อมคัวเด็กในกลุ่มสังคมต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยพ่อแม่ผู้เดียงดูหรือครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีหน้าที่บทบาทในการสร้างให้เด็กเกิดความ "ประรรณ" และคาดหวังที่จะกระทำในสิ่ง ต่าง ๆ เพราะพ่อแม่ครูอาจารย์เป็นผู้ให้รางวัลแก่เด็กในรูปแบบต่าง ๆ กันไป ส่วนสื่อมวลชนก็ได้เผยแพร่ภาพของ "ตัวแบบ" ต่าง ๆ ที่ได้รับรางวัลจากสังคมแวดล้อมให้เด็กได้รับรู้อยู่เสมอ

ดังนั้นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ทางสังคมส่วนนี้คือ เด็กได้เห็นตัวแบบได้รับรางวัล จึงพยายามที่จะทำตัวให้เหมือนตัวแบบ เพื่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และกลุ่มสังคมจะได้ให้รางวัลแก่เขาบ้าง

ในการศึกษานี้ จำกัดวงของการค้นคว้าวิเคราะห์อยู่ โดยใช้กลุ่มศึกษาที่เป็นเด็กผู้มี อัจฉริยภาพด้านการขับร้องเพลง ทำให้ได้พบว่าเด็กมีการ "เลียนแบบ" ศิลปินหรือตัวแบบต่าง ๆ จนเกิดภาพที่ไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการอันควรของเด็ก ทำให้เด็กเองขาดความเป็นตัวของตัวเอง และไม่ได้นำความสามารถในเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมายใช้ให้เกิดประโยชน์

ข้อสรุปนี้เป็นที่ตระหนักรักน้อยโดยทั่วไป รวมทั้งสื่อมวลชนบางสาขา เช่น สิ่งพิมพ์ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่บ้าง อาทิเช่น

"สิ่งที่อยากรู้มาสู่การขับคิดกันคือ สถานการณ์ปัจจุบัน ที่มีการนำเด็กวัยรุ่น ๆ มาแสดงละครทางโทรทัศน์กันมากขึ้น ทั้งหญิงและชาย เด็ก ๆ เหล่านี้จะมีอายุระหว่าง 12-15 ปี ด้วยความเป็นจริงแล้ว คงไม่ได้เป็นหนุ่มเป็นสาวเต็มตัว แต่ภาพที่แสดงในลักษณะต้องเป็นพระเอกนางเอก ที่มีบทบาทเป็นผู้ใหญ่แล้ว ไม่ใช่สภาพของการเอวบั้รุ่นที่หน้าตาท่วงท่าดีแบบนี้ มาแสดงเป็นพระเอกนางเอก จะไม่มีมาในอดีต ค่าราไหอยู่ ๆ บางคนก็เข้าสู่วงการแสดงในขณะที่ยังเป็นวัยรุ่นอยู่ แต่เราจะไม่เคยได้กับการโฆษณา

การໄວ້ວັດ ພຣີແມ່ກະທັງບ່າວທີ່ຈະໄວ້ວັດວ່າ ຍັງເປັນເດືອກວັຍຮຸນອູ່ ແຕ່ໃນ
ບທບາທທີ່ຕ້ອງແສດງນັ້ນ ເປັນພະເອກນາງເອກທີ່ເດີຍາ

ເຮົາໃນປັຈບັນ ເດືອກວັຍຮຸນທີ່ໄດ້ແສດງເປັນນາງເອກ ພະເອກແລ່ານີ້
ໄດ້ຮັບການໂນຍາວ່າອາຍຸຍັງນ້ອຍ ແຕື່ມື່ອແລກສະດົງຂອງເດີກ ຈ ແລ່ານີ້ດີ
ນາກ ຈຶ່ງແສດງໄດ້ສົມບທປະທັບໃຈຄູນ ມາກຈະດູກັນແກ່ເພີຍພິວເພີນ ຖຸກຄນຈະ
ຫົ່ນໝາຍ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຄູກຕ້ອງ ເພຣະນັກແສດງແລ່ານີ້ມີມື່ອດີຈິງ ຈ ແຕ່ສິ່ງທີ່ຕ້ອງ
ມອງໃຫ້ລືກລົງໄປຄືອ ເດືອກວັຍຮຸນອື່ນ ຈ ທີ່ຍັງເປັນເດືອກອູ່ຍ່ອມອຍາກເອາເຢືຍອຍ່າງ
ແຕ່ຈະໄມ່ມີໂອກສແສດງໃນທາງສື່ໂທຣທັນ ຢຣີອພາພຍນຕຣ໌ເໜີອນກັນແລ່າ
ດາຣາ ເດີກ ຈ ແລ່ານີ້ຈະເກີດຄວາມເຂົາໃຈວ່າຕ້ອງດັດແປລງວິຖີແໜ່ງການແສດງອົກ
ຂອງຕົນເອງ ເດີຍນີ້ເຮົາຈຶ່ງເຫັນເດີກ ຈ ຂນາດວັຍ 12 - 13 ປີ ແສດງທ່າທາງເປັນສາວ
ເຕັມຕ້າ ທັ້ງ ຈ ທີ່ອາຍຸແລະພັດນາກາທາງຮ່າງກາຍແລະຈິຕໃຈຍັງເປັນເດືອກອູ່
ສກວະເຊ່່ນນີ້ກຳລັງແພວ່ພລາຍໃນໜຸ່ງວັຍຮຸນຍ່າງກວ້າງຂວາງ ເປັນເຮືອນ່າເປັນ

ห่วง ทั้งนี้เกิดเพราะการเลียนแบบ หากจะเพลา ๆ การโฆษณาว่าเด็ก ๆ ที่ได้เป็นค่าราเหล่านี้ อายุยังน้อยอยู่ ก็อาจจะลดกระแสดงการเลียนแบบได้บ้าง อย่างไรก็ตาม ความหนักใจของผู้ใหญ่ต่อการแต่งตัวของเด็กวัยรุ่นยังมีอยู่มาก เพราะกระการแสดงนิสัยวัตรทำให้เด็ก ๆ ได้เห็นความเป็นอยู่ของเด็ก ๆ ทั่วโลก ดังนั้นจึงไม่แปลกที่เด็ก ๆ จะอยากร้าวตาม ผู้ใหญ่ต้องยอมรับความทันสมัยของเด็ก ๆ ด้วย

ที่ต้องห่วงกันบ้างคือ เรื่องของการประพฤติต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก ลิ่งที่เป็นปัญหาคือต้องให้เด็กแสดงออกตามความสามารถของเด็ก ตามวัยของเข้า จึงน่ารักและถือว่าเป็นการแบ่งขั้นที่ถูกต้องในวัยของเข้า ควรทำอย่างที่เด็กขนาดนั้นสมควรจะทำได้ดีที่สุด ควรจะเป็นผู้ช่วย

แต่เรามักเห็นการประพฤติที่เด็กเล็ก ๆ พยายามแสดงออกให้เหมือนผู้ใหญ่ พยายามลอกเลียนแบบค่ารา ผู้จัดกิมมัคแสดงความซื่นชม การตัดสินกิมมัคจะให้อ่ายอ้อที่แสดงออกได้เหมือนผู้ใหญ่ที่สุด จัดจ้านที่สุด เป็นผู้ช่วย ไม่ทราบว่าจะเป็นพระตั้งเป้าหมายไว้ว่า ต้องแสดงให้เหมือนกับผู้ใหญ่ที่สุด จึงจะถือว่าเก่งหรืออย่างไร ถ้าตั้งไว้เช่นนั้น ท่านกรรมการท่านคงต้องทำตาม

แต่ถ้ากรรมการคูณแล้วเห็นว่า การแสดงที่เด็กทำได้เหมือนผู้ใหญ่ ถือว่าเก่งที่สุด คงจะต้องขอให้มีการทบทวนแนวความคิดเช่นนี้กันบ้าง เพราะจะเป็นการปิดกั้นการแสดงออกซึ่งความริเริ่ม และการแสดงความสามารถส่วนตัวจริง ๆ ของเด็ก การเลียนแบบไม่ใช่ความคิดริเริ่ม เป็นแค่เพียงเก่งในการทำให้เหมือนคนอื่น เราคงไม่หวังจะให้เด็ก ๆ ของเราเก่งเพียงเท่านี้ และไม่อยากจะให้ผู้ใหญ่ผลักดันให้เด็กทำในสิ่งซึ่งไม่เหมาะสมกับอายุของเด็กทั้งในแง่การแสดงออก การแต่งตัว และท่วงทีอาการ ให้เด็กมีความน่ารักแบบเด็ก ๆ เดอะ อย่าให้มีคนพูดว่าด้วย "ไม่ดีกว่าหรือ"

"เมื่อสุดสัปดาห์ก่อน มีโอกาสได้ชุมนุมการถ่ายทอดการแบ่งขันร้องเพลงยุวชนแห่งประเทศไทย หรือเพลงยุวชนแห่งประเทศไทย หรือเรียกเป็นชื่อโภษณาภายาฝรั่งก็ต้องว่า ชูบารู อ华อร์ด ที่มีคุณหญิงพรพิพย์-ณรงค์เดช เป็นประธาน

รายการแบ่งขันรายการนี้ นัดชนเองเคยนำเสนอไปแล้วคราวหนึ่งว่า นอกเหนือเจตนาดี รายการดี และความพยายามที่ดีแล้ว การแบ่งขันรายการนี้แบ่งขันเด็กเป็นเด็ก หรือแบ่งขันเด็กเป็น ผู้ใหญ่

เพราะเพลงที่เลือกมาไว้ร้องแบ่งขัน คือเพลงผู้ใหญ่ ร้องด้วยอารมณ์ผู้ใหญ่ประกอบทำทางของผู้ใหญ่ แต่ตัวแต่งร่างอย่างที่ผู้ใหญ่แต่ง ไม่ผู้ใหญ่ที่เป็นนักร้องในคลับ ในบาร์ หรือตามสถานเริงรมย์ที่ฝรั่งเรียกคานาร์ต ไม่มีตรงไหนที่จะเห็นเป็นเด็กเลย นอกจากวัยของผู้เข้าแบ่งขัน เด็กเหล่านั้นมีความสามารถแน่นอน แต่ความสามารถเลียนแบบผู้ใหญ่ในเชิงดังกล่าวเป็นไปเพื่ออะไร นอกจากเพลงที่เด็กจะเลียนแบบผู้ใหญ่แล้ว ผู้ใหญ่ในบ้านเมืองนี้มีอะไรให้เด็กเลียนแบบได้อีกบ้าง

พูดเช่นนี้ออกจะใกล้เกินไป แต่เราทำเด็ก 10 ขวบ 11 ขวบ ให้เป็นผู้ใหญ่กันไปทำไม่ อาจเป็นเพราะไม่มีเพลงที่เหมาะสมกับวัยมาก่อน ทำให้แสดงบุคลิกอารมณ์สมกับวัยไม่ได้

乍้ร้ายหนัก ปีนี้แหละปีหลัง ๆ มีอาการประหลาดเพิ่มแทรกมาอีกให้อัศจรรย์ใจเด่น นั่นก็คืออาการแสดงความดือดีใจแบบนางงาม คือตัวผู้ชายการแบ่งขันต้องยกสองมือขึ้นปิดหน้า แล้วหลังน้ำตามกันเรื่องว่าชัก ๆ เลยทีเดียว

เกิดอะไรขึ้น นั่นเป็นอาการหรือเคยเป็นอาการของเด็กที่ไหน เมื่อดือดีใจ แน่นอน หากพูดกันแบบกำปั้นทุบดินว่า พัฒนาการทางอารมณ์ของมนุษย์ อาจเปลี่ยนไปตามพัฒนาการของสังคมได้ ก็คง ไม่ต้องพูดกันต่อ

แต่หากว่าอารมณ์มนุษย์ขึ้นอยู่กับพื้นภูมิหลังที่กล่อมเกลากันมาทุกวันนี้พ่อแม่ หรือผู้ปกครองกล่อมเกลาให้อารมณ์และความรู้สึกของลูกเป็นไปแบบไหน แทนที่เด็กจะสนุกสนานหรือยินดีปรึกษากันตาม平常ที่ได้ประลองหรือทดสอบความสามารถ ที่เช่น ๆ ฯ ฯ ร่วมกันได้ กลายเป็นสะอึ้นชัก ๆ ปิดหน้ากันแบบนางงาม

ขึ้นเด็กบางคนที่บอกว่า การทดสอบคุณพ่อแม่คือขอให้ได้ตัวแทนง 1 ใน 3 ถึงดี กล้ายเป็นว่าพ่อแม่กำลังทำอะไรกับลูก การลงทุนกับลูกของนาคนางคนให้เรียนร้องเพลงกับครูอ้วน มณีนุช เสนรสุต นั้นจะหวังผลเอาเป็นอาตายนาดใหญ่

เนื่องจากผลที่ออกมาก็คือ เด็กที่ไม่ได้รับรางวัลก็น้ำตาไหลพราก ๆ ด้วยความเสียใจยุ่นเวท์ด้วย ท่อนุeman เอาเป็นความเสียใจได้ก็เนื่องจากหากเราเน้นผลแพะชนะกับเด็กมากมาย เราเก็บครูรู้เอาด้วยว่า เดือนนี้อ่อนไหวหรืออยากกับการเป็นผู้แพ้อย่างยิ่ง

ดังนั้น หลังจากการแข่งขันคราวนี้ ใครที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวตัวเองกับเด็ก ๆ อีกทีน่าจะดีไม่น้อย เด็กร้องเพลงได้ดีนั้นดีอยู่แล้ว แต่อย่าให้อหังค์ประกอบอื่นจากความเป็นผู้ใหญ่ บัดเบิญดเข้าไปก่อนเวลาอันควรเลยจะแก่เด็ดแก่ล้มเล้าเร็วไปเปล่า ๆ

ป.ล.ถึงผู้ปกครองน้อง บุณยนุช ไชกิจภิญโญ ผู้ชนะประเภทเพลงสากล กรุณาอย่านำเสนอไปทำตา 2 ชั้น อายุที่นิยมกันโดย เพาะตานางส์ ของน้องนั้นงานมากอยู่แล้ว

แต่หากไม่เคยคิดและเห็นว่าเรื่องทำนองนี้ไร้สาระ ก็ขออภัยด้วยที่พูดขึ้นมา"

ลำแขง : นติชน - ตุลาคม 2537

ต่อเรื่องนี้คณะกรรมการจัดการประกวดได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาโดยตลอดและมีมาตรการหลาย ๆ ประการที่จะโน้มน้าวให้ตัวของบุตรนักเรียนเข้าประกวดร้องเพลง บิความร่าด ครูอาจารย์ได้ส่งเสริมให้เด็กใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และหลีกเลี่ยงการเลียนแบบจากผู้อื่นให้มากที่สุด ดังที่กล่าวแล้วในส่วนต้น

มาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการจัดการประกวดร้องเพลงบุตรนักเรียนที่นำมาใช้ในโครงการฯ นี้ได้ผลดีน่าพอใจ จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักเรียน บิความร่าด หรือครูของเด็กจำนวน 29 ราย ทำให้ได้ทราบว่า บิความร่าดของเด็กมีแนวความคิดที่จะสร้างให้เด็กลดพฤติกรรมการเลียนแบบ และให้แนวทางแนะนำให้บุตรธิดาของตนมุ่งเน้นที่การร้องเพลงอย่างมีคุณภาพการร้องมากกว่าที่จะร้องให้ "เหมือน" คร

จากการพิจารณาผลการศึกษาที่ได้มาจากการวิจัยชิ้นนี้ เปรียบดูกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กและเยาวชนของชาติในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าเด็กและวัยรุ่นของไทย ยังมีการ "ทำตัวให้เหมือน" ในหลาย ๆ แห่งมุม ทั้งเพื่อชั่น การแต่งกาย ทรงผม ภาษาถ้อยคำที่ใช้พูดจา โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมต่าง ๆ ในทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ยืนยันได้อよ่างชัดเจนว่า เด็กไทยเยาวชนไทย ยังขาดค่านิยมเรื่องความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่อีกมากนัก

ทว่าการปรับเปลี่ยนแนวคิดพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามความเหมาะสมอย่าง "สังคมอุดมคติ" นั้นมิใช่เรื่องที่เป็นภารกิจของโครงการประกวดร้องเพลงแต่ลำพัง หากแต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกสถาบันในสังคม ทุกฝ่ายมี "หน้าที่" ต่อ กันในอันที่จะคุ้มครองเด็กคน อื่น ๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มเด็กที่กำลังจะเติบโตขึ้นมา กำหนดความเป็นไปของชาติบ้านเมือง ไทยเรา

ดังนั้นในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อคิดเห็นบางประการ ไว้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมิได้จำกัดขอบเขตอยู่แต่เพียงในเชิงวิชาการ สื่อสารมวลชนเท่านั้น แต่ยังเป็นข้อแนะนำสำหรับกลุ่มทางสังคมอื่น ๆ เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษาฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีบทบาทหน้าที่ของตนเอง และต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างใกล้ชิดด้วย หากจะแก้ไขสถานการณ์ใด ๆ ทางสังคมแล้ว ความร่วมมือกันของสถาบันต่าง ๆ ในสังคมย่อมเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

1. สถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวคือ พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูตลอดจนทุกคนที่อยู่ร่วมกับเด็ก ซึ่งสถาบันครอบครัวเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มแรกที่เด็กได้สัมผัส มีอิทธิพลต่อนิสัยคลิกิภาพ และทัศนคติของเด็กอย่างมาก ดังนั้น ในการกำหนดเงื่อนไขให้แก่เด็กเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะต้องเริ่มที่ครอบครัวของเด็ก

บทบาทที่สำคัญของครอบครัวคือ ให้การยอมรับความสามารถของเด็กเมื่อจะเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือธรรมดายในชีวิตประจำวัน หากเด็กสามารถช่วยเหลือตัวเอง ได้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น เด็กเล็กสามารถเลือกเสื้อผ้าสวมใส่ได้เอง รู้จักเหลือค่าขนมกลับมาหยอดกระปุกที่บ้าน เรียนรู้ที่จะเข้าอนเมื่อจบ

การคุนหลังบ่่าว หรือใช้ทักษะพิเศษต่าง ๆ เนพาตัวของเข้าได้เอง เช่น รับโทรศัพท์ได้ วาดภาพได้ เป็นต้น

พ่อแม่สามารถให้การเสริมแรงเด็กได้ทุกโอกาสที่เด็กมีพฤติกรรมตามที่ได้รับคำแนะนำจากพ่อแม่ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นความสำเร็จที่ "ยิ่งใหญ่" อย่างคนอื่น ๆ ด้วยว่าเด็กทุกคนย่อมมีความสามารถเฉพาะของเขาตามวัย ตามการเลี้ยงดู ตามทักษะเฉพาะตัว และ ตามความสนใจของเขารอง ดังนั้นหากเด็กสามารถทำอะไรที่คิดพลั่วสำหรับวัยนัดของเข้า พ่อแม่ควรให้ความรักความชื่นชมเขา ด้วย โดยไม่ละเลย เพราะคิดว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ ในทางกลับกัน เมื่อมองว่าผู้ปีนแบบบ่าย่างทางพฤติกรรมของเด็กก็คือผู้ใหญ่ แน่นอนว่าเด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เห็นจากผู้ใหญ่ ดังตัวอย่างที่เห็นกันอยู่่ เช่น กีฬา แต่งหน้า สรวงเท้าสันสูง สวมเสื้อผ้า และเลียนแบบกริยาของแม่ หรือ คุณครูที่โรงเรียน หรือ เด็กชายวิ่งໄล่ตามต่อสู้กัน ยิง หรือฟันกันด้วยอาวุธพลาสติก เพราะอย่างจะเป็นนักสู้ หรือตัวรัว เป็นต้น ในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เกิดประโยชน์เหล่านี้พ่อแม่ควรให้เวลาภับเด็ก อธิบายให้เข้าใจว่าการที่เข้าจะได้ชื่อว่าเป็น "เด็กดี" นั้นเขาก็จะทำตามแบบผู้ใหญ่ในเรื่องอื่น ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมตามที่ครอบครัวคาดหวัง เช่น มีสัมมาคาระ รู้จักเวลา รู้จักหน้าที่ ฯลฯ เพียงเท่านี้พ่อแม่และผู้ใหญ่อื่น ๆ ก็จะรักและชื่นชมเข้าได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีกริยาท่าทาง แต่งกาย หรือพูดจาที่ไม่ใช่แบบของ "เด็ก"

หน้าที่อีกส่วนหนึ่งของสถาบันครอบครัว คือ "เลือกสรร" ตัวแบบต่าง ๆ ที่จะผ่านเข้ามาสู่การรับรู้ของเด็ก ไม่ว่าจะผ่านทางสื่อมวลชน หรือ เด็กได้เห็นตัวแบบโดยตรงก็ตาม พ่อแม่จะต้องทำหน้าที่ "เลือกสรร" ตัวแบบที่จะเป็นประโยชน์ต่อเด็ก เช่น กำหนดรายการ โทรทัศน์ที่มีประโยชน์ให้เด็กได้ดูอย่างสม่ำเสมอ ในสัดส่วนเวลาที่เหมาะสม หลีกเลี่ยงรายการที่นำเสนอตัวแบบที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก และในขณะเดียวกัน พ่อแม่ก็ไม่ควรให้ "ตัวแบบ" ที่ดีเกินความสามารถของเด็ก ไม่เปรียบเทียบลูกกับเด็กอื่น ๆ เพราะเด็กจะรู้สึกต้อบต้าหรือจะรู้สึกว่า พ่อแม่คาดหวังจากตัวเขามาก เขายังต้องใช้ความพยายามอย่างสูงเพื่อจะทำให้ได้ตามที่พ่อแม่ตั้งความหวังไว้ เด็กจะเกิดความเครียดความกดดัน เพราะหวาดเกรงว่า หากเขาปฏิบัติตามความคาดหวังของพ่อแม่ไม่ได้ พ่อแม่จะไม่รักเขารีกต่อไป

นอกจากนั้น หากเด็กมีความสนใจในเรื่องใด ๆ เป็นพิเศษ เช่น สนใจเรื่องต้นไม้ ชอบวาดภาพ ชอบเลี้ยงสัตว์ ชอบคนตระ ชอบปรุงอาหาร ฯลฯ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู ควรส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นตามความสนใจของเด็กเอง ไม่ใช่ตามความต้องการของพ่อแม่

พ่อแม่ครัวให้คำแนะนำ คำสอนต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่เด็กในวัยที่เริ่มเรียนรู้ ว่า ครอบครัวและสังคมคาดหวังอะไรจากเขา และเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติตนให้ดีเท่าที่เขาจะพึงปฏิบัติได้ ไม่ใช่ตัวแบบที่ผิด ๆ แก่เด็ก และไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบเด็กกับตัวแบบอื่น ๆ และส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง

2. สถาบันสื่อมวลชน

สถาบันสื่อมวลชนผู้มีบทบาทอย่างมากในการนำเสนอภาพ "ตัวแบบ" ต่าง ๆ ให้เด็กได้เห็น ได้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือ สิ่งพิมพ์ ดังนี้ สื่อมวลชนควรจะมีวิจารณญาณที่เหมาะสมในการเลือกนำเสนอข่าวสาร รายการ หรือ ภาพต่าง ๆ ให้ออกสู่สาธารณะของสาธารณะอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่องทาง และช่วงเวลาที่เด็ก ๆ มีการ接收รับสื่อต่าง ๆ มากกว่าเวลาอื่น ๆ หรือ รายการต่าง ๆ ที่ได้ชื่อว่าเป็นรายการที่มีอัตราผู้ชมสูง ควรเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับตัวแบบต่างๆ ที่ผ่านออกมายังสื่อมวลชน โดยลดการนำเสนอภาพตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ในขณะที่ควรจะให้ความสนใจกับตัวแบบที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นบ้าง ซึ่งตัวแบบกลุ่มนี้อาจไม่ต้องจำกัดเฉพาะอยู่ที่กลุ่มผู้มีความสามารถทางการแสดง หรือการขับร้องเท่านั้น แต่ควรจะขยายขอบเขตออกไปที่เด็ก หรือผู้ที่มีความสามารถในด้านอื่น ๆ ที่ควรได้รับการชื่นชมยกย่อง หรือทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมด้วย เช่น เด็กที่ช่วยเหลือการค้าขายของพ่อแม่ เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านการกีฬา การประดิษฐ์ ศิลปะ ดนตรี หรือเด็กที่มีความดี ควรดูเป็นตัวอย่างในแผ่นดิน เช่น เป็นนักเรียนที่มีมารยาทดีของโรงเรียน หรือเป็นตัวแทนของโรงเรียนในด้านกิจกรรมทางวิชาการ ฯลฯ

สื่อมวลชนในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์ และวิทยุ ยังใช้ทรัพยากรการผลิตและเวลาการออกอากาศไปกับรายการเพื่อความบันเทิงมากเกินไป รายการบางรายการมุ่งหวังผลทางธุรกิจ โดยมิได้คำนึงถึงสาระประโยชน์ของผู้ชม นำเสนอเพียงความตกลงไปกษา ความสยดสยဝ ภัย การพนันขันต่อ ตีรันฟันแหง หรือนำเสนอเรื่องราวคดีปีศาจ เน้นเทคนิคการถ่ายทำ การแต่ง-หน้า ฯลฯ เพื่อให้ผู้ชมติดตามรับชมรายการ โดยไม่ได้พยายามสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาของรายการ ว่าได้ให้ข้อคิดใด ๆ อันเป็นสาระ เป็นประโยชน์แก่ผู้ชมบ้างหรือไม่

ดังนี้ ต่อไปน้ำหน้าการเลียนแบบตัวแบบของเด็ก ๆ เยาวชนของชาติ สื่อมวลชนควรมี เป้าหมายในการดำเนินการที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ชมเป็นสำคัญ และควรหนักอยู่เสมอว่าสถาบันสื่อ

มวลชน คือ "ด่านหลัก" ที่จะเป็นผู้คัดเลือกข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งภาพตัวแบบออกแบบสู่สายตาของคนในสังคม โดยเฉพาะในยุคของข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันที่ผู้คนทั่วโลกสามารถเปิดรับข่าวสารได้อย่างไร ขอบเขต ไม่มีพรมแดน เช่นนี้ สื่อมวลชนเป็นผู้ทรงอิทธิพลอย่างสูง ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังนั้นสื่อมวลชนควรสำนึกรับหน้าที่ของตนให้ชัดเจน ว่าควรจะมีความรับผิดชอบต่อเด็กผู้ชุม และสังคมโดยรวมเป็นสำคัญ หรือจะแสวงหาแต่ผลประโยชน์ การ เพื่อองค์กรของตนเองแต่เพียงฝ่ายเดียว

กลุ่มธุรกิจบันเทิงที่ผลิตรายการหรือข่าวสารต่าง ๆ เพื่อนำเสนอผู้ชมผ่านทางสื่อมวลชน เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่จะต้องมีสำนึกรับหน้าที่ของตนให้มาก กลุ่มธุรกิจ เช่น บริษัทผู้ผลิตรายการ โทรทัศน์ ผู้ผลิตเทปเพลงหรือที่เรียกว่า "ค่ายเทป" รวมทั้งผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบในผลงานของตนให้มาก ในฐานะเป็น "ผู้สร้างตัวแบบ" ทุกวันนี้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ทั่วไปว่า ผู้ผลิตรายการต่างๆ เพื่อความบันเทิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ผลิตเทปเพลง ได้สร้าง "ศิลปิน" และผลงานเพลงออกมาเพื่อผลกำไรและใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อโปรโมทตัวนักร้องในค่ายของตน โดยคำนึงถึงคุณภาพของผลงานน้อยลงทุกที

บ่อยครั้งที่เนื้อร้องหรือทำนองเพลงไทยบางเพลง ไปพ้องเข้ากับคำร้องและทำนองเพลงของต่างประเทศอย่างแท้ที่ไม่ได้ คุณภาพการพูดจา และการเปลี่ยนเสียงขับร้องของผู้ร้องเพลง ผิดอักษรระบบที่ฯ ฯ หรือ ทรัพยากรบุคคลในกระบวนการสร้างสรรค์งานดนตรี มีอยู่อย่างจำกัด ในขณะที่ความต้องการผลงานเข้าไปเผยแพร่ทางสื่อมวลชนมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นธุรกิจที่ให้ผลกำไรสูงมาก ดังนั้นค่ายเทปจึงต้องสร้างหานักแสดงที่มีรูปร่างหน้าตาดี หรืออยู่ในวัยที่จะปูรุ่งแต่ได้ จึงมาฝึกฝน การขับร้อง สร้างบุคคลิกให้ด้วยแนวเพลง ทรงผม การแต่งกาย การพูดจา ฯลฯ และผลิตผลงานของ "เด็กสร้าง" แต่ละคนนำเสนอทางสื่อต่าง ๆ ที่ปัจจุบันมีธุรกิจค่ายเทปเข้าไปใช้เงินจับจองเป็นเจ้าของสื่อมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเวลาออกอากาศในโทรทัศน์ หรือรายการวิทยุในความต้อง ฯ การนำเสนอจะเป็นไปโดยต่อเนื่องและมีความถี่สูง ชนิดที่เรียกว่า "กระแส" ผลงานของกลุ่มนักร้องใหม่ๆ ออกตามสื่อต่างๆ และในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ส่งตัวนักร้องไปออกรายการเกมโชว์ต่างๆ ให้สัมภาษณ์ทางรายการวิทยุ และ โทรทัศน์ รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ นำเทปบันทึกการแสดงแสดงคอนเสิร์ต ต่างๆ ออกอากาศซ้ำๆ จนผู้ชมจำได้ดีตามขึ้นใจ ไม่ต่างไปจากภาพในมิวสิควิดีโอ ฯลฯ ด้วยกระบวนการ การโปรโมทต่างๆ เหล่านี้ นักร้องของค่ายเทปก็ถูกเรียกว่าเป็น "ศิลปิน" โดยหากันพูดถึงคุณภาพการร้องและคุณภาพของคนตระได้น้อยเต็มที่

เมื่อค่ายเทปเผยแพร่ภาพ กลุ่มนักร้องที่ได้ชื่อว่าเป็น "ศิลปิน" เหล่านี้ออกทางสื่อมวลชน คือ การนำเสนอภาพ "ตัวแบบ" สู่เด็กๆ และสังคมนั้นเอง ดังนั้น ยิ่งเด็กๆและผู้ชุมได้เห็นภาพของ "ตัวแบบ" เหล่านี้มากเพียงไร ได้ยินผลงานเพลงที่ไม่ได้มารฐานทางดนตรีมากขึ้นเพียงไร เด็กและผู้ชุมทั่วไป ย่อมเข้าใจว่าสิ่งที่เขาได้เห็นได้ยินอยู่นั้น คือ ตัวแบบของงานดนตรีที่มีมาตรฐาน เพราะดูจากศิลปินแต่ละคนแล้ว จะดูเหมือนมีความสามารถในการถักกันหมัดจนคนฟังเกยชินว่าเป็นผลงานที่ดีแล้ว

ในประเด็นนี้ ก็เปรียบเสมือนเป็นวงจรการผลิตผลงานเพลงที่จะทำให้ค่ายเทปทำงานยากขึ้น ทุกที่ เพราะยิ่งค่ายเทปทำงานคุณภาพค้าอุปกรณ์มากเท่าไร ก็ย่อมหาผู้มีความสามารถทางการ ขับร้อง จริงๆได้ยากขึ้นเท่านั้น เนื่องจากคนในสังคมได้รับตัวอย่างมาจากการที่ขาดคุณภาพของตัวค่ายเทปเอง และเข้าใจเอาว่างานเหล่านั้นคงจะมีมาตรฐานพอแล้ว และไม่เคยได้ยินงานที่ดีกว่าที่มีอยู่

นอกจากจะส่งผลเสียให้แก่ธุรกิจของตนเองในระยะยาวแล้ว ประเด็นที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ผลิตผลงานเพื่อความบันเทิงกลุ่มนี้ยังเป็นผู้กำหนดความเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็ก ในเรื่องของตัวแบบนั้น เด็ก ๆ จะรับเอาสิ่งต่าง ๆ ที่เขาได้เห็นได้ยินมาใช้ ทั้งลีลาการร้องเพลง การเปล่งเสียงพูด ท่วงทีกริยา ทรงผม การแต่งเนื้อแต่งตัว แม้แต่ศพที่แสดงแสง การพูดต่างๆด้วย จนเด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ได้แต่ทำอะไรตาม ๆ กัน จนขาดความคิดสร้างสรรค์ ทำตัวตามกลุ่มตามกระแสสังคม จนอาจจะละเลยหน้าที่อื่น ๆ ที่สำคัญต่อตัวเองและต่อครอบครัวไป เพราะเด็กขาดความหนักแน่นที่จะเป็นตนเอง

หากองค์กรผู้ผลิตงานบันเทิง มีความตั้งใจจริงที่จะพัฒนางานดนตรีและการขับร้องเพลงของเราให้มีคุณภาพมาตรฐาน องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมสามารถหันยิ่นโอกาสให้แก่ผู้ที่สามารถขับร้องหรือเล่นดนตรีได้อย่างมีมาตรฐาน ซึ่งผ่าน "การรับรองคุณภาพ" มาด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งที่มีกระบวนการกลั่นกรองความสามารถมาแล้ว โดยนำเอาผู้มีความสามารถทางการขับร้องและการดนตรีเข้ามาเป็น "วัตถุคุณหลัก" ผสมผสานเข้ากับทรัพยากรทางการผลิตที่มีอยู่เพียงพร้อมสมบูรณ์จนอุปกรณ์เป็น "ผลิตภัณฑ์" ที่มีคุณค่าทางดนตรีอย่างแท้จริง เพื่อนำเสนอผ่านสื่อมวลชนด้วย กลยุทธ์ໂປຣໂມชั้นเดียวกับที่ทำอยู่ องค์กรธุรกิจน่าจะได้รับความสำเร็จทางการขายได้ในระดับเดียวกัน หรือมากกว่าที่ได้รับจากวิธีผลิต "ศิลปิน" ที่มาจากรูปลักษณ์ภายนอก เพราะผู้ฟังที่กำลังแสวงหางานดนตรีที่มีคุณภาพ ย่อมยินดีต้อนรับผลงานที่สามารถให้สุนทรีย์ได้อย่างแท้จริง

แนวทางนี้จะยังประโยชน์ให้แก่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ ที่สนใจในการขับร้องและการสร้างสรรค์ผลงานด้านดนตรี ย่อมจะได้รับตัวแบบทางการขับร้องเพลงที่ได้มาตรฐานเพียงพอที่จะนำไปเป็นความรู้ในการพัฒนาตัวเองตามความสนใจต่อไป

สื่อมวลชนเองก็จะมีวัตถุคิดที่ดีเพื่อใช้ในการนำเสนอสู่สาธารณะในขณะที่ผู้ผลิตงานดนตรี เช่นนักดนตรี และนักร้องก็จะเป็นส่วนเสริมกันและกันให้มีผลงานที่โดดเด่น ได้รับความภาคภูมิใจ และมีกำลังที่จะพัฒนางานที่ดียิ่งขึ้น ผู้ฟังก็จะได้มีทางเลือกและได้รับฟังผลงานขับร้องและดนตรีมากขึ้น นับเป็นแนวทางที่จะยกระดับวงการดนตรีโดยรวมขึ้นทั้งหมด

และองค์การธุรกิจผู้ผลิตงานดนตรีเอง ก็ยังมีช่องทางการพัฒนาธุรกิจเพิ่มขึ้น มากกว่าที่จะต้องเข้ามาช่วยดราหนุ่มสาว หรือวัยรุ่นเลือดผสมหน้าตาดี ๆ มาเข้าสังกัดของตนเอง ซึ่งต้องใช้เวลาและทรัพยากรการผลิตต่าง ๆ เข้ามาช่วย "สร้าง" ความสามารถทางการร้องเพลงอีกมาก กว่าที่จะสามารถผลิตผลงาน ออกสู่ท้องตลาดเพื่อทำรายได้เข้ามาชดเชยการลงทุน แต่ถ้าหากองค์กรผู้ผลิตงานดนตรีหันมาจับตามองและให้โอกาสแก่ผู้มีความสามารถทางการขับร้องอย่างแท้จริงเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ย่อมจะสามารถทำรายได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ต่อกรณีนี้มีตัวอย่างอยู่หลายราย ในที่นี้จะยกตัวอย่างจากงานที่ได้ศึกษาไว้ คือจากการณีเวทีประกวด "ชูบารู อ华อร์ด" นักร้องที่มีพรสวรรค์และมีความสามารถทางการร้องเพลงจนได้รับรางวัลจากการประกวด "นิสสัน อ华อร์ด" และ "นิสสัน จูเนียร์ อ华อร์ด" (ซึ่งรางวัลในขณะนี้) ไม่ว่าจะเป็นรุ่นใหญ่ย่อย่าง ชงไชย แมคอิน-ໄที่ หรือรุ่นเล็กอย่าง อมิตา ยัง กีลีวนแต่เคยสร้างประวัติศาสตร์ให้แก่ตัวเอง และแก่วงการเพลงเมืองไทยมาแล้วทั้งสิ้น

ศูนย์เรียนรู้พัฒนาศักยภาพ

การสร้างผลงานเพลงที่ดีมีคุณภาพให้แก่ผู้ฟัง ย่อมทำให้องค์กรธุรกิจผู้ผลิตงานดนตรี ได้รับทั้งผลประโยชน์การที่ดี และยังสามารถอุดยูปในธุรกิจบันเทิงได้อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีมากกว่าผู้ที่ทำงานแบบ "สุกເອາເພັກນິ" เพราะหวังแต่เรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ อีกทั้งยังไม่มีการรับประทานได้ว่า องค์กรที่เสนอแต่งงานคุณภาพต้องสามารถอุดยูปได้ยังยืนเพียงไร ถ้าหากประชาชนคนฟังเพลงมีทางเลือกที่ดีกว่า เขาจะจ่ายเงินเพื่อซื้อผลงานที่มีคุณภาพ หรือ งานที่แพงเท่า ๆ กัน แต่ไม่มีสุนทรียะ คุณเมื่อนั่ว่าผู้บริโภคส่วนมากย่อมมีคำตอบอยู่ในใจแล้วทั้งสิ้น

3. สถาบันธุรกิจภาคเอกชนต่างๆ

สถาบันธุรกิจภาคเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่ขณะนี้หันมาให้ความสำคัญกับการสร้างภาพพจน์ด้วยกิจกรรมประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ สามารถที่จะช่วยพัฒนาสถานการณ์เกี่ยวกับบุญชันของชาติที่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับ "ตัวแบบ" ผ่านทางสื่อมวลชนได้มาก many กล่าวคือ เมื่อทราบว่าธรรมชาติและลักษณะนิสัยของเด็กจะเลียนแบบตัวแบบต่างๆ ที่ได้รับรางวัลจากกลุ่ม จำกัดกม รอบๆ ตัวของเด็กแล้ว สถาบันธุรกิจสามารถสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ "การสร้างตัวแบบ" ที่ดีมีประโยชน์แก่สังคม อันอาจจะเป็นตัวแบบที่มีผลงานดีทางด้านการขับร้อง หรือในด้านอื่นๆ ที่แตกต่างออกไปได้ อาทิเช่น การร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อกลั่นกรองหาเด็กที่มีความสามารถทางวิชาการ หรือ เด็กที่มีทักษะพิเศษด้านอื่นๆ อย่างมีความสามารถทางการวางแผน การคำนวณ หรือ จัดประมวลหน้ากประดิษฐ์รุ่นเยาว์ นักเล่านิทานน้อย คุณหนูนักประพันธ์ ยอดนักกีฬา ตัวเล็ก เด็กเกย์ตระกร ฯลฯ

สถาบันทางธุรกิจสามารถจัดสรรงบการประชาสัมพันธ์มาสร้างกิจกรรมเพื่อคัดเลือกตัวแบบ วัยเด็กเหล่านี้ โดยมีเงื่อนไขอยู่ที่การใช้สื่อมวลชนเข้ามาย้ายแพร่กระจายกิจกรรมดังกล่าว และนำเสนอภาพ ความสามารถของตัวแบบ ตลอดจน "รางวัล" ในรูปแบบต่างๆ ที่ตัวแบบเหล่านี้ได้รับหลังจากประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถ แสดงความสามารถแล้ว

ในจุดของการนำเสนอภาพตัวแบบที่มีความสามารถด้านต่างๆ ออกแบบสื่อมวลชนนี้ น่าจะได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนหรือผู้ผลิตรายการต่างๆด้วยดี เนื่องจากยังมีรายการเด็กที่ดีมีประโยชน์หลายรายการด้วยกันที่มีเวลาออกอากาศอยู่ แต่มีรายได้เข้ารายการไม่คืนก และบางรายการต้องพบกับสภาพขาดทุน และ "อยู่ไม่ได้" เพราะขาดการสนับสนุนทางด้านทุนการผลิตและค่าเวลาที่จะต้องจ่ายให้แก่สถานี และต้องหดการเสนอรายการไปอย่างน่าเสียดาย

สถาบันทางธุรกิจบางรายที่สนับสนุนกิจกรรมการขับร้องเพลงของบุญชันในโครงการประกวดร้องเพลงบุญชันชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย หรือ ชูบารู ภูเนียร์ อ华อร์คันน์ มีอยู่หลายสถาบัน และดำเนินธุรกิจที่หลากหลาย ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับเด็ก อาทิเช่น บริษัท สยามชูบารู จำกัด, ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), บริษัท ไอบีเอ็น ประเทศไทย จำกัด, ไทยทีวีสีช่อง 3 อมนท., บริษัท เนสท์เล่ ประเทศไทย จำกัด, บริษัท จ้าวเพื่อนไทย จำกัด

สถาบันเหล่านี้ นับเป็นกลุ่มสถาบันที่มาร่วมแรงร่วมมือกันช่วยค้ำจุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่เด็กและสังคมไทยให้คงอยู่ได้ อันถือเป็นการช่วยเหลือสำคัญที่ทำให้ผู้จัดกิจกรรมทางสังคมที่ไม่หวังผลกำไร ได้มีกำลังใจที่จะดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์แก่เด็ก แก่สังคมต่อไป

ยังมีกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่างๆอีกมากมาย ที่ยังต้องการการสนับสนุนทางงบประมาณ ดังนั้น ควรที่สถาบันทางธุรกิจต่างๆ จะหันมาให้ความสนใจและช่วยเกื้อหนุนกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่นำเสนอภาพบุญชันและบุคคลที่มีความสามารถและมีเกียรติตามอุดมคติของสังคม ออกมายืนรูปของ "ตัวแบบทางพุทธิกรรม" เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ออกไปยังการรับรู้ของบุญชันและสาธารณะ อันจะยังประโยชน์ให้แก่ทุกฝ่าย ทั้งผู้ผลิตรายการ ผู้สร้าง กิจกรรม ก็จะได้มีทุนทรัพย์และมีกำลังใจดำเนินรายการต่อไป ในขณะที่สถาบันทางธุรกิจเองก็จะได้รับภาพพจน์อันดีได้ตามวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ส่วนสื่อมวลชนที่แสวงหารายการด้วยคุณภาพ ก็จะมีทางเลือกในการพิจารณานำรายการออกอากาศมากขึ้น

ดังที่ได้กล่าวในส่วนต้นของเรื่องข้อเสนอแนะว่า การแก้ไขสถานการณ์เกี่ยวกับพุทธิกรรม การเลียนแบบตัวแบบของบุญชันไทยในสังคมของเรานี้ ทุกฝ่ายต้องทำหน้าที่ของตนในขณะที่สนับสนุนให้สถาบันอื่นสามารถทำหน้าที่ของแต่ละสถาบันได้ดีขึ้น ด้วยทั้งพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ สื่อมวลชน และสถาบันธุรกิจ รวมทั้งกลุ่มสังคมอื่น ๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์กันอยู่อย่างสอดคล้องกลมกลืน จะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อช่วยให้ลูกหลานน้องนุ่งของเรา ผู้เป็นเยาวชนของชาติ จะได้รับทราบและมีการเรียนรู้ทางสังคมเกี่ยวกับ "ตัวแบบ" ที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และนำไปเป็นแนวทางพัฒนาตนเอง เพื่อเติบโตจนไปเป็นประชากรที่มีคุณภาพ และเป็น "แบบอย่าง" ที่ดีให้แก่อนุชนรุ่นต่อไป ทั้งนี้ผลดีของการช่วย "สร้างและนำเสนอ" ภาพของตัวแบบ ต่าง ๆ ออกทางสื่อมวลชนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุญชันไทย ย่อมตกอยู่กับชาติบ้านเมืองของเราชาวไทยทุกคน